N°. 528.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . „ 5.50.

ZONDAG 4, MAANDAG 5 FEBRUARIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,
Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . .
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegel regt daaronder begrepen.

Gibson.

Eene zaak van algemeen belang.

Wij hebben, in twee achtereenvolgende nummers, opgenomen de correspondentie, die de *New-York-Herald* — volgens de lezing van den *Echo Universel* — betrekkelijk de zaak van GIBSON, heeft openbaar gemaakt.

Deze publiciteit geeft ons, voor 't oogenblik, aanleiding tot tweeërlei opmerking.

Vooreerst, dat de wijze, waarop het Amerikaansche blad heeft goedgevonden, de wisseling van diplomatieke nota's terug te geven, niet dan een zeer onvolledig overzigt geeft van de toedragt der zaak. Met uitzondering van den brief van GIBSON, waarin deze van zich afwerpt de beschuldiging van een verraderlijken brief aan den Sultan van Djambi te hebben geschreven, vinden wij nergens, van geen der beide partijen, de argumenten terug, die, tot handhaving van elks positie, zijn aangevoerd. Uit onderscheidene en herhaalde zinsneden blijkt het, evenwel, dat die argumenten, zelfs met groote uitvoerigheid en met aandrang, van beide kanten moeten zijn aangebragt. Al hetgeen derhalve uit die verbrokkelde nota's blijkt, komt, naar onze meening, hierop neder: dat van onze zijde zekere weêrzin tot antwoorden wordt waargenomen, zoodat telkens, eerst na herhaalden aandrang, tot het geven van inlichting, of het uitbrengen van een gevoelen is besloten; dat de argumenten, dezerzijds aangevoerd, geenerlei andere overtuiging bij de wederpartij hebben kunnen vestigen, die, tot het laatst, ze *„zeer zwak“* blijft noemen; en dat de heer BELMONT, slechts door het uitblijven van nadere instructiën, *voor het oogenblik*, het diplomatiek debat heeft gesloten. Nu komt het ons voor, dat de heer VAN HALL, redelijkerwijs, niet langer kan weigeren, van zijne zijde publiciteit te geven aan de diplomatieke nota's, te dezer zake gewisseld, met bijvoeging van al die stukken, welke tot opheldering of als bijlagen dier nota's gestrekt hebben. Niets kan aangevoerd worden, wat die openbaarmaking onraadzaam zou kunnen doen beschouwen. *Volledige* mededeeling is geschied aan 't Congres der Vereenigde Staten; daaraan ontleenen de dagbladen van dat land, natuurlijk, slechts datgene wat hun behaagt; maar de correspondentie zelve is *volledig* publiek gemaakt, met al de documenten die er bij behooren. Onze regering zou, derhalve, door hetzelfde te doen, kunnen voorkomen, dat men hier te lande en elders welligt een verkeerd oordeel velde over hare handelingen, wanneer men alleen moet afgaan op 't geen, van de gevoerde nota-wisseling, de Amerik. dagbladen ons mededeelen. Bovendien achten wij de zaak belangrijk genoeg, om niet — noch voor de Staten-Generaal, noch voor de Natie — langer achter stoelen en banken te worden geschoven. Het is alleen volledige openbaarheid, die de ware toedragt en den tegenwoordigen stand van zaken kan doen kennen en beoordeelen, of de heer VAN HALL inderdaad op de hoogte zijner taak is gebleven. Verdere geheimzinnigheid zou slechts dat oordeel kunnen vertragen, niet afwenden. Het voorbeeld, dat de heer VAN HALL, bij de April-beweging, het eerst van allen heeft geleverd, — dat hij het soms noodig acht, om de Natie te doen beoordeelen het gedrag dat een Ministerie of een Minister van Buitenlandsche Zaken heeft gevolgd — kan, wel niet anders, meenen wij, dan kracht bijzetten aan ons verzoek, om nu ook de stukken, rakende de GIBSON-quaestie, aan de volledige publiciteit over te leveren.

Ten tweede schijnt het ons toe — bijaldien de notawisseling werkelijk is gesloten dáár, waar de *Herald* ze afbreekt — dat de GIBSON-quaestie verre is, van als zijn afgedaan. Zoowel de heer BELMONT als GIBSON dringen op het nemen van krachtiger middelen aan, waarvan de mogelijkheid door de Amerikaansche Regering zelve van den eersten oogenblik is aangewezen. Wanneer de bevelen daartoe tot dus ver niet zijn uitgevaardigd, dan kan het, naar onze meening, nog volstrekt niet beteekenen, dat men, bij de volhardende weigering dezerzijds om in eenige schikking te treden, besloten heeft, het bij bedreigingen te laten en de zaak te laten doodbloeden. Hoe gaarne wij dit ook wenschen, meenen wij toch, dat zoodanig denkbeeld slechts geboren kan worden uit een optimisme, in elken Staatsman te veroordeelen. Wanneer, in den gegeven stand van zaken, zoodanig plotseling loslaten van hoog opgevoerde en met klem aangedrongen eischen, moet geacht worden de waardigheid van *iedere* Natie, wie het betrof, aan te tasten: de bekende, vurige en doordrijvende politiek van broeder Jonathan roept ons tot de overweging, dat *uitstel* hier niet beteekenen kan *afstel;* maar dat hier veeleer het spreekwoord zal moeten worden toegepast: *„geborgd is niet kwijtgescholden“*.

Indien, echter, de raadselachtige wijs, waarop de Amerikaansche Regering den heer BELMONT met het geven van nadere en bepaalde instructiën heeft in den steek gelaten, inderdaad zou zijn: „een plotseling los„laten van den, sinds 1853, op zoo hoogen toon ge„stelde eischen“, dan wordt men, zeer natuurlijk, genoopt tot een onderzoek naar de redenen, die tot eene dergelijke *toegevende politiek* kunnen geleid hebben, bij de overweging, dat, tot op 't laatst, de Amerikaansche Regering verklaart *niet* overtuigd te zijn door de, dezerzijds aangevoerde gronden.

Dan zou de beantwoording te pas komen van de vraag: „In hoever staat het, op zoo verrassende wijs „met de Vereenigde Staten gesloten tractaat tot toe„lating van Amerikaansche consuls in *onze* koloniën, „in verband tot de *plotselinge smoring* der Gibsons„quaestie?“

Dan zou inderdaad behooren te worden onderzocht, of niet dat tractaat is gebruikt als een middel van *„appaisement“* — gelijk een *„beetje geld“* gestrekt heeft, om de zaak van de *Jonge Albert* uit de wereld te helpen. Dan zou zeer ernstig moeten worden overwogen, of de Regering — om van eene lastige, door haar zelve geëmbrouilleerde zaak af te komen — wel in allen deele de belangen, de eer en de waardigheid des lands heeft opgehouden?

Van welke zijde men de zaak beschouwe: het komt *ons* vóór, dat volledige publiciteit en onverbloemde openlegging van zaken, dringend noodzakelijk zijn.

Heeft Amerika *niet* afgezien van zijne eischen, wacht het slechts op tijd en gelegenheid, om die *meer afdoende* te doen gelden: wat is de oorzaak, dat men dan juist ten behoeve van dat veel-eischende Amerika, het eerst van allen, afgaat van een *stelsel*, steeds met hand en tand verdedigd, en een stelsel omhelst, nog straks „het verderf van de kolonien“ genoemd?

Zijn de eischen van Amerika werkelijk *losgelaten*, is dat dan het gevolg van eene latere erkenning van onregt generzijds, of het gevolg van *de concessie*, dezerzijds door het bekende tractaat gedaan?

De toekomstige veiligheid onzer kolonien, de belangen en de eer van ons Vaderland, hangen van de beantwoording dier vragen af.

Nog altijd blijft de benoeming van een Minister van Marine achterwege.

De dagbladen melden, dat de een vóór, de ander ná, voor de hem aangeboden portefeuille heeft bedankt.

Het verschijnsel is zeer verklaarbaar.

De taak, die een nieuwen Minister van Marine wacht, is niet gemakkelijk. Door de wending, die de discussiën over Marine in de Kamer heeft genomen, wordt niet weinig van dien Minister verlangd.

Een eminent man, hoedanig thans aan het bestuur van Marine behoort te komen, zal niet ligt in een Ministerie treden, waarvan ieder zich verwondert dat het nog niet is uiteengevallen. Niet ligt zal iemand, die zijne kracht en zijne waarde gevoelt, zich aansluiten bij eene rigting, die *„afgekeurd“* is, alvorens den tijd te hebben beleefd, dat men haar *„versleten“* zou kunnen noemen, of, den raad van het *Handelsblad* gedachtig, Minister van Marine willen zijn, zonder *in het Ministerie* zitting te nemen.

Van den anderen kant durft men, bij de erkende behoefte aan een *bekwaam* man in de tegenwoordige oogenblikken, ondanks de herhaalde stoutigheden van dit Ministerie met betrekking tot de vertegenwoordiging en de publieke meening, niet optreden met een Minister van Marine, die, ofschoon genegen om zijne adhaesie aan de „tegenovergestelde rigting“ te schenken, van wege zijne persoonlijkheid geen waarborg zou opleveren, dat in hem de man was gevonden, die vervullen *kan*, wat thans van een Minister van Marine *moet worden geëischt*.

Die moeijelijke toestand is voor ieder duidelijk, en daarom herhalen wij de vragen, reeds in ons No. 523 gedaan:

„Mag de Marine, mag onze nationale kracht, mag „de veiligheid onzer Koloniën prijs gegeven worden „aan de zucht tot behoud van personen?“

„Mogen uit liefde tot personen, uit liefde tot de „portefeuille, gevaarlijke proefnemingen verder worden „voortgezet, die, bij verdere mislukking, dreigen onze „hoogste belangen op het spel te zetten?“

In de redevoering, waarmede de nieuw benoemde Burgemeester van Amsterdam, de heer BOOT, zijne gewigtige betrekking heeft aanvaard, komen eenige zinsneden voor, die ons de hoop geven, dat Amsterdam in hem een regent heeft ontvangen, doordrongen van de heilzame strekking onzer bestaande staatsinstellingen en gedreven door de zucht, om de voordeelen daarvan te doen uitkomen en te handhaven.

„Veel inderdaad wordt er van het stadsbestuur geëischt, veel ook mag er met grond gevorderd worden; want de behoeften van Amsterdam, waarin voorziening wenschelijk is, zijn groot en menigvuldig. Evenwel levert *de openbaarheid onzer beraadslagingen*, en vooral *de jaarlijksche behandeling der begrooting van ontvangsten en uitgaven*, aan het bestuur *dit* ONSCHATBAAR VOORDEEL *op, dat de burgers zelven thans in staat zijn gesteld om de diepte te peilen der financiële bezwaren*, waarmede wij te worstelen hebben, en dat zij, bij een regtvaardig oordeel, daardoor minder gereed zijn, om de schuld, waarom niet aan vele op zich zelven billijke wenschen voldaan wordt, op het bestuur te werpen. *De openbaarheid, door onze jongste staatsinstellingen voorgeschreven, is zoowel een steun voor eerlijke regenten, als een waarborg voor de burgerij.*

Deze hartelijke en mannelijke adhaesie aan den grondslag, waarop de geheele gemeente-wetgeving berust, klinkt geheel anders dan de ziekelijke en reactionnaire klagten, door een wethouder van Amsterdam in de raadzaal der Eerste Kamer van de Staten-Generaal uitgestort.

Mogen de handelingen des nieuwen Burgemeesters met zijn *programma* overeenstemmen, dan voorspellen wij, voor Amsterdam, eene krachtige leiding, eene vrijgevige en loyale toepassing dier beginselen, waarbij alleen het der *„burgerij“* kan wél gaan.

De *Utrechtsche Courant*, wij vermeldden het reeds gister, bevat, in een brief uit de residentie, ten aanzien van de aanstaande voorstellen der Regering tot vermindering van lasten, de volgende zinsneden:

„De tijd, dat de volksvertegenwoordigers weder te zamen komen, nadert, en de aandacht begint zich bijgevolg weder op het parlementaire leven te vestigen.

„Het zal eene hoogstbelangrijke zitting zijn, en als onvoorziene gebeurtenissen de plannen der Regering niet wijzigen, zal de Natie ontwerpen ter tafel zien brengen, die, uit het oogpunt van belasting-vermindering, *nog verder gaan dan de voorstellen die reeds gedaan zijn*.“

Wij weten niet in hoever de correspondent van de *Utrechtsche Courant* zich bevoegd acht, naauwkeuri-

ger bijvb. dan de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode*, de plannen der Regering te kennen en die te openbaren. Mogt dit *waarheid* zijn voorspeld! wij zouden de eersten zijn, die ons verheugen zouden in de vruchten, welke het ijverig streven der constitutionnele partij op die wijze zou hebben opgeleverd.

Intusschen: het is niet enkel te doen om de vraag: »wie de *beste* voorstellen doet tot vermindering van lasten?«; maar wie *den besten weg* inslaat op den langen, dat is: *bedaarden weg* tot *belasting-hervorming*.

Dat groote doel, waarop de constitutionnele partij steeds het oog houdt gevestigd, is, den 20sten Dec. jl., zeer juist door den heer THORBECKE, in de volgende woorden, uiteen gezet:

Het is mij voorgekomen, dat de woorden, die wij zoo even van den Minister van Buitenlandsche Zaken hoorden, ten doel hadden den indruk te bevestigen, die door het geachte lid uit Nijmegen (den heer van Nispen) ontvangen was, den indruk dat er tusschen de verklaringen, den 17den November en nu door den Minister van Finantien gedaan, een aanmerkelijk verschil bestaat. Indien dat het geval is, indien de Regering tusschen den 17den November en 20 December zoo groote stappen heeft gedaan om te naderen tot een doel, hetwelk het mijne is, ik zal mij zelven, ik zal de Vertegenwoordiging, ik zal het Land daarmede geluk wenschen. Het ware een voortgang, die allezins snel te noemen is, sneller dan ik mij had durven voorstellen. Maar het zij mij geoorloofd, niet bij die woorden te blijven staan, maar te hopen, dat de *handelingen* der Regering die woorden zullen bekrachtigen. Ik zal weinig hechten, Mijnheer de Voorzitter, aan een voorstel tot vermindering van lasten op zich zelf en zonder zamenhang, maar ik zal zeer veel hechten aan een stelsel, bij de Regering blijkbaar, om gestadig ons belastingwezen te verbeteren met vermindering der lasten van die klassen, die nu te zeer worden gedrukt. Ik zal gaarne zien, dat het na reces blijke, dat de Regering dien weg, die een lange weg is, zal willen bewandelen.

Zullen, derhalve, voorstellen tot vermindering van lasten duurzaam werken tot verligting van die klassen, die nu te zeer worden gedrukt, zal de arbeid vrij gemaakt worden: de vraag zal niet zijn: *»Wie gaat het verst?«* maar wel: *»wie slaat den besten weg in, om, stelselmatig, tot die uitkomst te geraken?«*

Het is enkel uit dát oogpunt, dat wij met belangstelling te gemoet zien, wat vrucht uit de *tien beloften* van *deze* Regering zal geboren worden.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De toestand, welke uit de ministeriële crisis is ontstaan, ondergaat van uur tot uur wijziging, zoodat de waarheid van heden eene dwaling van den vorigen dag is.

Toen in de vorige week de aftreding van lord John Russell werd aangekondigd dacht men, dat dit slechts eene manoeuvre van den edelen lord was, om de magt weldra weder in handen te krijgen en dat hij als middel om daartoe te geraken rekening gemaakt had op de vijandelijke gezindheid van het publiek tegen het ministerie, ten aanzien der wijze hoedanig de militaire aangelegenheden sedert den aanvang van den oorlog zijn geleid.

Zaturdag jl. moest men uit de stemming der kamer opmaken, dat de peelisten het onderspit zouden delven. Men zeide dat lord Lansdowne, door de koningin geroepen zou worden; maar de hooge ouderdom van dit achtenswaardig hoofd der partij van de whigs moet eene reden zijn waarom hij die taak niet op zich kon nemen, en daarom zou lord Palmerston met de zamenstelling van het kabinet belast worden. Men hield zich daarvan zoo zeer overtuigd, dat de toekomstige ambtgenooten van lord Palmerston reeds aangewezen worden.

Wat de tories betreft, niemand dacht er een oogenblik aan dat zij weder in het bewind zouden treden. Men herinnerde zich dat zij in het Lagerhuis de meerderheid niet hebben; en, voegde men er bij, hoe kan men denken aan een ministerie van coalitie na de treurige ondervinding, welke men thans van een zoo gemengd ministerie heeft opgedaan en na getuige te zijn geweest der verdeeldheid, welke onder de leden van het kabinet heerschte tengevolge hunner verschillende vlaggen waardoor dat kabinet toch niet weinig verzwakt werd?

Later dacht men verwezenlijkt te zullen zien wat aanvankelijk als onmogelijk werd beschouwd. Er is geen sprake van lord John Russell. Op het oogenblik dat hij dacht al bijzonder goed gemanoeuvreerd te hebben, een talrijk leger om zich te zullen vereenigen en een grooten slag te slaan, zag hij zich juist met een klein detachement oude wapenbroeders tot den aftogt gedwongen. Hij heeft dus een put voor anderen gegraven met wie hij zelf daarin is gevallen.

Lord Landsdowne is bij de Koningin niet ontboden. Het is het tegenwoordig hoofd der tories, het hoofd van het kabinet, hetwelk dat van Lord Aberdeen voorafging, Lord Derby, die geroepen is en aan wien door H. M. het mandaat opgedragen werd om een nieuw Ministerie zamen te stellen welke taak hij wel op zich heeft willen nemen.

Het schijnt dat volgens de meening van Lord Derby geen zuiver tory ministerie moest zamengesteld worden, maar eene nieuwe coalitie, waaraan deel zou worden genomen door Lord Palmerston bijgestaan door de meeste peelisten, welke in het vorige kabinet zitting hadden.

Het schijnt echter dat die nieuwe combinatie geen kans tot slagen heeft. Immers uit de laatst ontvangene berigten blijkt, dat Lord Derby in het Hoogerhuis heeft medegedeeld, dat hij er niet in geslaagd is een nieuw kabinet zamen te stellen.

In de zitting van het Hoogerhuis van 1 Februarij heeft graaf Aberdeen aangekondigd, dat het kabinet zijn ontslag heeft genomen. Hij trad vervolgens in eene beschouwing over de staatkunde der regering. Hij gaf toe, dat het Engelsche leger in de Krim te lijden heeft, maar zeide, dat men het gevaar overdreven heeft. Ten slotte legde hij de verklaring af, dat hij ten volle vertrouwen stelde in Oostenrijk.

De hertog van New-Castle verdedigde zich tegen de tegen hem gerigte aanvallen, en beantwoordde Lord John Russell's vroegere verklaringen.

In het Lagerhuis gaf Lord Palmerston gelijkelijk mededeeling van de aftreding van het ministerie.

De beide huizen zijn vroegtijdig uiteengegaan.

Thans gelooft men algemeen, dat lord Palmerston aan het hoofd van het nieuwe kabinet zal komen.

De Duitsche aangelegenheden blijven ook bij voortduring zeer ingewikkeld. Eergister zeiden wij, dat zoo lang de rijksdag van Frankfort geene formele beslissing neemt, er twijfel en onzekerheid blijft bestaan.

En metderdaad is ook gebleken, dat wij hierin niet mis getast hebben; want eenige uren nadat de schier zekere verwerping der voorstellen van het Weener-kabinet, onder voorbehoud, werd aangekondigd, meldde de telegraaf, dat de meest treffende overeenstemming te Frankfort de plaats inneemt der botsing, welke men zoo zeer vreesde.

Oostenrijk geeft zijne toestemming aan een voorstel tot bemiddeling door Beijeren gedaan. Er zal geen mobilisatie, maar ook evenmin een *statu quo* plaats hebben. De bondscontingenten zullen niet gemobiliseerd, maar onmiddellijk op voet van oorlog gebragt worden, ten einde binnen een termijn van veertig dagen op het oorlogstooneel te kunnen treden. Dit is wel niet wat Oostenrijk verlangt, maar men moet toch erkennen dat dit de weg is welke daartoe leidt; want alvorens op marsch te gaan moesten de bonds-contingenten op voet van oorlog gebragt worden.

De Fransche regering heeft berigten uit de Krim van den 22 en 23 ontvangen; zij melden dat het weder veel verbeterd is en dat daardoor eene aanmerkelijke verbetering in den toestand der soldaten is ontstaan.

Uit Konstantinopel wordt onder de dagteekening van 22 Januarij gemeld; De uitvallen der Russen uit Sebastopol worden steeds menigvuldiger, doch zij worden met verlies teruggeslagen. In de gezamenlijke hospitalen alhier, ging het aantal zieken en gewonden sedert 15 November het getal van 4000 niet te boven.

Sedert dezen datum overleden er ongeveer 1000.

Ten behoeve van 70,000 man zijn 3,200 houten barakken naar de Krim gezonden.

De Turksche politie heeft huiszoeking gedaan bij de Italiaansche uitgewekenen en eenigen, die wapenen bij zich hadden gearresteerd.

De Fransche soldaten waren op nieuw mishandeld en sommige vermoord. De aankomende versterkingstroepen bleven te Konstantinopel.

De Engelsche consul te Trebisonde, heeft van de Turksche regering een firman ontvangen, waarbij de slavenhandel afgeschaft verklaard wordt. De tegenwoordigheid van het Engelsche fregat, de *Tribune* heeft het verzoek van den consul kracht bijgezet.

De berigten uit Athene zijn van den 26sten; zij melden dat het Grieksche gouvernement op verzoek van de Ottomanische Porte het Vice consulaat en het Grieksche agentschap te Turkije afgeschaft heeft; maar het sluiten van een verdrag van handel ondervindt moeijelijkheden.

De roof in Griekenland blijft op groote schaal plaats hebben.

Een belangrijk incident heeft de Cortes van den 2den gekenmerkt. De heer Luzuriaga heeft ter gelegenheid der discussie betrekkelijk het zenden van den heer Pachecco als ambassadeur naar Rome, eenige woorden gesproken, waaruit bleek, dat de regering en althans de minister van buitenlandsche zaken het gevoelen van den heer Madoz, ten aanzien der geestelijke goederen niet deelde.

Daardoor is weder eene nieuwe ministeriële crisis op handen.

Den 26 heeft er, naar aanleiding eener oproeping van den heer Madoz, te Madrid eene vergadering van bankiers plaats gehad; de minister heeft bij die gelegenheid de grondslagen van zijn finantieel stelsel aangewezen, en tevens het voornemen der regering kenbaar gemaakt om onafgebroken te waken voor de handhaving der orde, reden waarom het kabinet zich dan ook met kracht zal verzetten tegen het in overweging nemen in de Cortes van alle voorstellen, welke ten doel hebben, de tegenwoordige belastingen af te schaffen. Deze verklaringen zijn zeer goed ontvangen, en de leden der vergadering hebben den heer Madoz van hunne medewerking verzekerd.

De pakketboot *Asia* heeft te Liverpool de mail uit Boston van den 17 en uit Halifax van den 20 Januarij aangebragt. Berigten uit Washington van den 15 melden, dat de heer Soulé zijn ontslag aangeboden heeft als minister van Spanje en dat de heer John Brechenridge van Kentucky in zijne plaats is benoemd.

DUITSCHE POST.

De veldmaarschalk prins Paskewitsch, wiens terugkomst op den 20 Januarij was bepaald, zou St. Petersburg eerst den 26 Januarij verlaten hebben. Men verwachtte, dat hij te Warschau zou overbrengen verscheidene benoemingen tot voorname betrekkingen, welke in het leger opengevallen zijn; men sprak onder anderen van den luitenant-generaal Lubinzoff, bijgenaamd het zwaard van den Caucasus, die bevorderd zou worden tot opperbevelhebber van het eerste legerkorps, en zulks ter vervanging van den generaal Sievers.

— Mevrouw de prinses Gortschakoff, heeft Warschau verlaten om zich naar het hoofdkwartier van haren echtgenoot te Kichenieff te begeven, hetgeen schijnt aan te duiden dat men niet beducht is voor een aanval van de zijde van het Turksche leger. Verscheidene andere gezinnen van hoofdofficieren van het leger hebben zich evenzeer naar Bessarabie begeven, om daar eenigen tijd door te brengen, tot dat er een nieuwe veldtogt zal plaats hebben of dat de oorlog voor goed geeindigd zal zijn.

— De eerste kamer van Pruissen heeft zich bezig gehouden met de beraadslaging over eenige ingekomen petitien. Zij is ten aanzien der petitie van graaf Saurma met eenparige stemmen overgegaan tot de orde van den dag. Die petitie had betrekking op de circulaire van den minister van binnenlandsche zaken ten opzigte der democratische en anti-russische gezindheid der geestelijkheid.

De hertog George van Mecklenburg Strelitz is te Berlijn aangekomen en heeft zich naar Charlottenburg begeven.

FRANSCHE POST.

Vele geruchten waren er dezer dagen in omloop omtrent de belangrijke rol, welke de heer de Morny zou geroepen zijn te vervullen. Men sprak er van, dat hij welligt zou benoemd worden tot luitenant-generaal van het keizerrijk indien de Keizer zijne tegenwoordigheid aan het hoofd des legers buiten het grondgebied noodzakelijk mogt achten. Men vindt niets vreemds in deze keuze met het oog op de vroeger door hem bewezene diensten.

— Prins Jerôme zal bij gelegenheid der terugkomst van zijn zoon een groot diner geven; prinses Mathilde en al de te Parijs aanwezige leden der familie Bonaparte zullen daarbij tegenwoordig zijn.

— Al de berigten, welke uit de Krim komen, zijn eenparig in den lof van generaal Canrobert, die dikwerf te ligtvaardig beschuldigd is van draling in de leiding van den oorlog.

— Den 7 en 8 Febr. zullen de planeten Mars, Venus en Mercurius zoo digt in elkanders nabijheid komen, dat zij een driehoek zullen vormen. Dit zeldzaam natuurverschijnsel zal slechts waar te nemen zijn van zes en een kwart uur tot zeven en een kwart uur op de avonden van de beide aangewezene dagen.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Regeling der verantwoordelijkheid van de hoofden der Ministeriële Departementen.

MEMORIE VAN BEANTWOORDING.

De Regering heeft de eer het navolgende te kennen te geven in antwoord op het Voorloopig Verslag, uitgebragt over de wetsvoordragt, houdende regeling der verantwoordelijkheid van de hoofden der Ministeriële Departementen.

Daar sedert de Grondwetsherziening van 1848 nu reeds voor de vierde maal eene wetsvoordragt tot regeling der ministeriele verantwoordelijkheid aan de overweging der Kamer wordt onderworpen, kan het geene verwondering baren, indien tusschen de verschillende voordragten op dit onderwerp verwantschap wordt ontdekt.

Het eerste ontwerp was afkomstig van den tegenwoordigen Minister van Justitie. Naar aanleiding van dat eerste werd in 1852 een tweede ontwerp aangeboden, waarop wederom het derde ontwerp van 1853 gebouwd werd. Indien de tegenwoordige voordragt is eene omwerking van die van 1853, niet minder was laatstbedoelde eene omwerking van het ontwerp van 1851, gelijk ook, mogt er nog eene vijfde of latere voordragt gedaan moeten worden in de toekomst, al die verdere pogingen uit den aard der zaak niet zullen kunnen verschillen in de hoofdpunten van hetgeen tot dusverre voorgesteld werd.

De Regering beschouwt het tegenwoordig onderwerp van wetgeving als min of meer uitgeput. Het betrekkelijk gering onderscheid dat zich in de door verschillende Ministers onder verschillende Ministerien ontworpene wetsvoordragten op dit onderwerp vertoont, is haar daarvan een genoegzaam bewijs.

De regering heeft, zoodra tijd en gelegenheid het toelieten, zich gehaast deze vierde voordragt aan de Staten-Generaal te doen geworden, omdat zij zich daartoe, ingevolge de Grondwet, verpligt achtte.

De Regering heeft hiermede zich van hare taak gekweten. De vraag, of de verantwoordelijkheid der Ministers bij deze gelegenheid eene wettelijke regeling erlangen zal, dan wel of die regeling nog voor onbepaalden tijd zal uitgesteld blijven, laat de Regering volgaarne ter beantwoording over aan de Staten-Generaal.

Er is één punt, waaromtrent de Regering al dadelijk hare gedachten wil doen kennen, omdat het van overwegend belang is en het geheele onderwerp beheerscht.

Het betreft de bedenking tegen art. 3 des ontwerps gemaakt, hetwelk, naar het oordeel van sommige leden der Kamer, de strafregtelijke verantwoordelijkheid te niet doet, eenen uitweg opent langs welken ook de meest schuldige zou kunnen ontsnappen, een vrijbrief verzekert voor bijna elk ministerieel vergrijp.

In verband met die bedenking wil men ook de *klaarblijkelijke* schending der Grondwet strafbaar stellen, wil men den Minister strafregtelijk verantwoordelijk doen zijn voor zijn contreseign of zijne ten-uitvoer-legging van Koninklijke besluiten, al was hij *niet bewust* dat er eene wet of wettelijke verordening geschonken wordt of dat het uit te voeren besluit de ministeriële medeonderteekening mist; — wil men ook de handelingen strafbaar

maken, welke gepleegd zijn, *zonder* dat zij *klaarblijkelijk* de Grondwet of andere wettelijke verordening schenden, zonder dat de Minister *behoorlijk* wierd *ingelicht of gewaarschuwd*; — wil men het *nalaten*, ook *zonder opzet*, van de uitvoering van deze of gene wet, ja van ééne enkele bepaling eener wet of verordening aan straf onderhevig doen zijn, hoe verschoonbaar de nalatigheid des Ministers moge zijn; — en keurt men eindelijk het af, dat nalatigheid zonder boos opzet alleen dan wordt strafbaar gesteld, wanneer het zich oplost in eene voortdurende achteloosheid, in een voordurend verzuim van hetgeen des Ministers pligt is. In één woord, om toch te waken dat geen schuldige straf zoude kunnen ontgaan, komt men van lieverlede er toe om het karakter der misdadigheid weg te nemen en de mogelijkheid open te stellen om eenen onschuldige te kunnen vervolgen en door den regter, die aan de wet gehouden is, te doen veroordeelen.

Men mag vooral niet uit het oog verliezen, dat het hier geldt de aanwijzing van daden, welke als misdrijven strafbaar zullen zijn, en het dan de pligt des wetgevers is aan te duiden het kenmerk, dat de daad strafbaar maakt. Het is de bedoeling der Regering niet en evenmin de strekking der voordragt, om, gelijk men beweert, veroordeeling onmogelijk te maken en overal uitwegen te openen om den schuldige te doen ontsnappen. Neen, maar de Tweede Kamer moet geene vervolging kunnen gelasten, de Hooge Raad moet niet kunnen veroordeelen, tenzij de schuld des Ministers zoo klaarblijkelijk zij, dat zij door geene staatkundige fractie met eenigen grond kan betwist worden.

De Tweede Kamer moet door geen partijzucht zich *kunnen* laten vervoeren om een Minister, wien de meerderheid der Kamer vijandig is, te doen vervolgen, *daartoe* moet de mogelijkheed worden afgesneden: de schijn zelfs van partijdigheid of van te handelen onder den indruk van tijdelijke omstandigheden moet worden onmogelijk gemaakt.

Wierd immer de vervolging gelast, de veroordeeling uitgesproken waar de schuld des Minister twijfelachtig, de partijdigheid der vervolging aannemelijk, de onbillijkheid der veroordeeling denkbaar was, de ministeriële verantwoordelijkheid, en met haar de constitutionele regeringsvorm, zoude in de openbare meening eenen schok ondervinden, waarvan zij zich niet ligtelijk herstellen zoude, en die aan beide een nadeel zou toebrengen boven elke vergelijking grooter dan de straffeloosheid van eenig Minister, wiens wandel na de vrijspraak verdacht, of wiens schuld door velen als zedelijk bewezen werd beschouwd. Daarom wil de Regering dat de feiten, zullen zij strafbaar zijn, zoo worden omschreven, dat zij geen billijken twijfel omtrent de schuld overlaten. Daarom acht de Regering den Minister dan alleen strafbaar, wanneer *hij wist* wat hij deed, wanneer hij *bewust* was van de wetschennis, die hij pleegde.

In het verslag is gezegd: „Van de onderstelling, dat de „meerderheid eener wetgevende vergadering onregt kon „plegen, moet niet worden uitgegaan.”

De Regering gelooft, dat men, zoo sprekende, de lessen der geschiedenis miskent, en de Grondwet zelve, waar zij de ontbindbaarheid der Kamers aanneemt, toont genoegzaam de onjuistheid dier beweerde onfeilbaarheid van eene wetgevende vergadering aan.

Men heeft de *bewustheid*, *het weten*, als kenmerk van strafbaarheid bestreden, zeggende: elk burger van den Staat wordt verondersteld 's lands wetten te kennen, en dus zal die onderstelling wel in veel hoogere mate moeten gelden voor het hoofd van een ministerieel departement.

De Regering wil op het *jus ignorare non licet* niets afdingen, maar zij moet toch doen opmerken, dat iedere overtreding van dien regtsregel voor elken burger van den Staat niet strafbaar is naar 's lands wetten met verbanning of gevangenisstraf, gelijk art. 29 dit voor den Minister zou medebrengen, indien eene onbeperkte toepassing van dien regel op den Minister werd toegelaten.

Hier maakt men tastbaar eene verkeerde toepassing van het beginsel, dat elk wordt geacht de wet te kennen, omdat elke niet-nakoming der wet *geene straf* medebrengt.

De burger kan straffeloos het grootste deel van het Burgerlijk Wetboek, van het Wetboek van Regtsvordering voorbijzien, en duizenden andere voorschriften; hij mag er zich door benadeelen, maar hij zal soms nog behoedende bepalingen aantreffen, waardoor hij zijne dwaling kan herstellen; voor den Minister zouden door het misbruik van het beginsel alle wetten strafwetten worden.

Neen, juist hij die geroepen wordt om de wet toe te passen, die zich niet kan, niet mag onthouden, kan dan alleen strafbaar zijn, wanneer hij tegen beter weten aan de wet voorbijzag.

Men heeft dus ten onregte in het verslag beweerd, dat de voordragt den Minister op dit punt van betere voorwaarde maakt dan den gewonen burger.

De Regering is harerzijds overtuigd, dat, gaf men toe aan het verlangen van sommige leden om het *des bewust, het weten*, te doen wegvallen, de Minister van veel ergere conditie zou worden dan zijn ambtelooze medeburger, en het minister-ambt van dien aard zou worden gemaakt, dat geen voorzigtig man zich daar meer aan zoude wagen.

Behalve de tot dusverre besprokene bedenking, wordt tegen de wetsvoordragt in het algemeen nog aangevoerd, eensdeels dat zij *onvolledig* was, anderdeels dat zij punten regelde, die in de tegenwoordige wet *niet te huis behooren*. Bij het eerste had men op het oog de *staatkundige* verantwoordelijkheid.

De Reg. doet opmerken, dat zij in den aanhef harer Mem. van Toelichting het aanwezen van de staatkundige verantwoordelijkheid uitdrukkelijk heeft erkend, ja als het ware boven de strafregterlijke en finantiele verantwoordelijkheid stelde.

Eene wettelijke regeling dier verantwoordelijkheid beproefde de Reg. echter niet, evenmin als dit in de *drie* vorige ontwerpen gedaan werd, omdat die verantwoordelijkheid voor geene wettelijke regeling vatbaar is.

Omtrent de finantiele verantwoordelijkheid heeft de Reg. eene proef geleverd. Over de vraag, of de geldelijke verantwoordelijkheid al of niet in deze wet te huis behoort, deed de Reg. in de Mem. van Toelichting, blz. 1, hare zienswijze reeds kennen. Wil de Kamer haar in deze wet niet, maar voor eene eventuele regeling bij de comptabiliteits-wet bewaren, dan heeft de regering daar vrede mede: de Kamer behoeft slechts de betrekkelijke artikelen af te stemmen.

Art. 3 *a* en *b*. De Regering vermeent dat ten onregte door sommige leden de ineensmelting der onderdeelen *a* en *b* wordt verlangd.

Het is waar, de feiten in *a* en *b* opgesomd, worden gelijk gestraft. Doch niet de straf, maar de omschrijving van het misdrijf moet beslissen of onderscheidene bepalingen noodig zijn.

Ook in het gemeene regt vindt men verschillende misdrijven, van elkander afgescheiden, in afzonderlijke artikels omschreven, en desniettemin met eene en dezelfde straf bedreigd.

De redenen waarom *a* en *b* werden gesplitst zijn reeds bij de Memorie van Toelichting vermeld.

De aard der feiten en de kenmerken van strafbaarheid zijn, blijkens die Memorie verschillend.

Litt. *b* en *d*. Met voordacht is hier in litt. *b klaarblijkelijk* niet opgenomen. De redenen daarvoor zijn reeds in de Memorie van Toelichting aangegeven. Het woord *klaarblijkelijk* zoude hier geenen zin hebben. Het karakter van het misdrijf is hier de *bewustheid* van den Minister dat hij de wet schond; eene bewustheid welke uit eigene voorschriften, eigene uitlegging en daden bewijsbaar is. Geheel anders is het in lit. *d*. Men kan den Minister hebben betoogd, dat hetgeen hij deed of doen wilde of handhaafde, in strijd was met de wet, en hij kan echter van een ander gevoelen zijn en dat gevoelen te goeder trouw blijven vasthouden.

Hier behoort dus weder tot het wezen van het misdrijf dat de schending zoo klaarblijkelijk zij, dat de opvatting des Ministers niet anders dan als een voorwendsel kan worden beschouwd.

Men heeft gevraagd, in welken vorm de in lit. *d* bedoelde *inlichting* en *waarschuwing* zal gedaan worden, hoe die zal blijken?

Hoogst zelden wordt een maatregel van eenig gewigt door eenen Minister genomen of uitgelokt, waarop niet deze of geene autoriteit gehoord wordt. De Minister van Justitie hoort de procureurs-generaal in de provincien, de Minister van Binnenlandsche Zaken, 's Konings Commissarissen of de Gedeputeerde Staten in de provincien enz.

Blijkt nu dat een Minister, ofschoon behoorlijk ingelicht en gewaarschuwd, door deze of andere autoriteiten, dat de beoogde maatregel schennis van de Grondwet, eener wet of verordening zou opleveren, desniettemin dien maatregel neemt of heeft doen nemen, dan is hij strafbaar volgens lit. *d* des artikels.

Hoe van die inlichtingen en waarschuwingen blijken zal daarop levert art. 11 des ontwerps een volledig antwoord.

Litt. *f*. Een enkel, op zich zelf staand verzuim is niet strafbaar, tenzij *met opzet* gepleegd, in welk geval litt. *e* daarop van toepassing wordt.

Culpose verzuimen worden alleen strafbaar, wanneer zij zich doorloopend in het beheer eens Ministers vertoonen.

De onderscheiding schijnt even juist als billijk.

Met opzigt tot de artt. 114—116 Code Pénal, welke ook voor anderen dan de Ministers gelden, zij geantwoord, dat die artikelen blijven bestaan voor zooverre zij door deze latere wet niet vervallen.

Art. 8. Ook in de wet op het regt van enquête van 5 Aug. 1850 (*Staatsblad* n°. 45), met name in art. 1, 2 en elders, treft men bepalingen aan, die tot de bevoegdheid der Kamer zouden geacht kunnen worden te behooren, indien de wetgevende magt niet gemeend had die zelve te moeten maken.

In art. 8 en volgende van deze wets-voordragt is het nog veel meer dan ten aanzien van het regt van enquête noodzakelijk, dat de wetgevende magt zich de vaststelling daarvan voorbehoude.

Het geldt hier niet *inwendige* organisatie van de werkzaamheden der Kamer, maar verrigtingen, waarbij de eer, de vrijheid en de eigendom van derden op het spel staan.

Verrigtingen die naar buiten werken en aldus betrekking hebben op personen, geene leden der Kamer zijnde, stellen bij uitnemendheid een onderwerp van wetgeving daar.

Art. 9. De Regering heeft bij nevensgaande Nota van Wijzigingen het artikel in diervoege aangevuld, dat de leden der commissie worden benoemd door de volle vergadering.

Art. 16. De Regering kan niet inzien de onvolledigheid der 3de alinea.

Op het onderzoek hier te lande zal de sluiting der Kamer veelal een noodwendigen invloed uitoefenen; op een onderzoek in de overzeesche bezittingen niet. Dit laatste zal in de koloniën wel ongestoord voortgaan, al is in het moederland de zitting der Kamer gesloten. Dat na ontbinding der Kamer eene nieuwe aanklagt overeenkomstig art. 7 kan gedaan worden, zegt art. 16 laatste lid uitdrukkelijk. Dat die nieuwe aanklagt geheel op denzelfden voet te beschouwen is en dezelfde termijnen geniet als de voorgaande, is te duidelijk, dan dat dit in de wet zou gezegd moeten worden.

(*Wordt vervolgd.*)

'*s Gravenhage*, 3 Februarij.

Z. M. heeft bij de hoogeschool te Leyden, tot rector magnificus voor het academiejaar 1855—56, benoemd den hoogleeraar S. Vissering.

—

Z. M. heeft aan M. Nuijten, gewezen postiljon der opgeheven paardenposterij te Bergen op Zoom, toegestaan een pensioen van *f* 75 's jaars.

—

Z. M. heeft benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen te Havelte c. a., den heer M. Boon, thans ontvanger derzelfde middelen te Varik c. a.; de heer H. A. Esser, thans ontvanger derzelfde middelen te Wanneperveen; te Sloten, den heer M. M. J. van der Meer, thans ontvanger derzelfde middelen te Beilen c. a.; te Zwijndrecht c. a., den heer W. van Bergen, thans controleur van 's Rijks belastingen te Breda; zijnde bij hetzelfde besluit de heer A. J. L. Beudt, thans controleur van 's Rijks belastingen te Gouda, in diezelfde betrekking overgeplaatst naar Breda; tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Noordwijk c. a., den heer N. J. Sevenstern, gewezen adjunct-commies der 1ste kl. bij het provinciaal gouvernement te Groningen; te Lichtenvoorde, den heer M. H. van Hengelaar, thans ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te Kiefhutte; voor de in- en uitgaande regten en accijnsen te Kiefhutte, den heer A. J. van Deinse, thans ambtenaar van 's Rijks belastingen te Schiedam.

• Z. M. de Koning heeft benoemd tot Minister van Marine den heer Smith van den Broecke, kapitein ter zee.

• H. K. H. prinses Frederik der Nederlanden heeft een fraai geschenk doen toekomen aan het bestuur der Vereeniging: *Hulpbetoon aan eerlijke en vlijtige armoede*, te Amsterdam, voor de verloting aldaar door hetzelve gehouden.

• Reeds is berigt, dat in den ochtend van 29 Jan. jl., tusschen 11 voor- en 5 ure namiddag, in een huis, staande in de Kazernestraat te 's Gravenhage, een diefstal is gepleegd; onder de gestolen voorwerpen bevond zich 1 certificaat werkelijke schuld, 4 percent, groot *f* 1000, n° 31099, administratie-kantoor *Ketwich* en *Voomberg*h.

Het thé-dansant, dat gisteren avond ten hove werd gegeven, was zeer luisterrijk. Het werd bijgewoond door de geheele koninklijke familie, terwijl zich onder de genoodigden bevonden het corps diplomatiek, de ministers en andere aanzienlijken.

• H. M. de Koningin en H. K. H. prinses Frederik hebben geschenken doen toekomen aan de directie over eene loterij ten behoeve der armen te Westgraftdijk.

• Door de zorg van de heeren mr. J. L. Gregory, advocaat-generaal bij den Hoogen Raad der Nederlanden, en F. N. N. Gregory, luitenant ter zee der 1ste klasse, is onlangs in de groote kerk te Doesburg een marmeren gedenkteeken opgerigt tegen den pilaar boven de door hen ontdekte begraafplaats van den Nederlandschen zeeheld Wenberich van Berchem, vice-admiraal van Holland en West-Friesland. Vele bijzonderheden omtrent dezen tot nog toe bijna geheel onbekenden vlootvoogd zijn door den eerstgemelde bijeen verzameld, en hij stelt zich voor, later eene volledige levensbeschrijving van van Berchem het licht te doen zien, waartoe hij in Nijhoffs „Bijdragen voor vaderlandsche geschiedenis en oudheidkunde” de medewerking van allen heeft ingeroepen, die in staat zijn nog iets meer mede te deelen dan reeds in dat tijdschrift, deel VIII, bladz. 273, deel IX, bladz. 54 en deel X bladz. 71, door hem en den heer J. F. Oltmans is opgeteekend.

Op een voetstuk van zwart gepolijsten hardsteen rust eene wit marmeren plaat met twee zwart marmeren konsoles en op de daarboven liggende plint van wit marmer verheft zich het eigenlijk gezegde gedenkteeken, bestaande uit eene wit marmeren plaat met zwart marmeren lijst. Op deze laatste prijkten van boven een wit marmeren zandlooper en van onderen laurier- en eikentakken, door eene slang zamen gehouden, insgelijks van wit marmer. Op de plaat is een op van Berchem toepasselijk gedicht van den Overijsselschen predikant A. Moonen uitgebeiteld, waarvan de letters verguld zijn.

Dit gedenkteeken is, volgens de teekening van den tweeden der genoemde heeren, door den steenhouwer Seveman te Doesburg vervaardigd. In de kosten is, behalve door de ontwerper van het gedenkbeeld, door Z. M. den Koning en HH. KK. HH. de Prinsen Hendrik en Frederik, alsmede door eenige voormalige en tegenwoordige ingezetenen van Doesburg voorzien geworden.

In den vroegen morgen van 28 Jan. jl., is in eene herberg aan den grooten weg bij de Berkumerbrug, op een uur nagenoeg van Zwolle een diefstal gepleegd, waartoe behoorden: 2 bankbiljetten, elk groot *f* 60, zijnde n° 580 van 14 Augustus 1852, en 98 van 17 Maart 1854.

• De officier van justitie te Zutphen berigt, dat op 13 December des vorigen jaars door den heer Isaak de Waal, predikant te Aalten, in persoon, op het hulpkantoor der brievenposterij te Aalten, een brief in de bus is gedaan aan het adres van mejufvrouw J. de Waal, boven mej. de wed. Meertens, op de Wal te Middelburg, waarin zich bevonden 3 coupons, ten gezamenlijke bedrage van *f* 16.83, als: groot *f* 12.37½, vervallende 1 Januarij 1855, een van 2½ pCt. certificaat, admin. Ketwich, Voomberg en de Wed. W. Borski, n°. 73107, 1 groot *f* 2.97, vervallende 1 Maart 1855, van een 5 pCt. certificaat, admin. Bakker en Mulder, n°. 954; 1 groot *f* 1.48½, vervallende mede 1 Maart 1855, van dito certificaat, dezelfde admin. n°. 717,

welke brief niet aan het adres bezorgd is geworden. De officier van justitie voornoemd verzoekt de opsporing en aanhouding.

---

* De kommandant en officieren van Zr. Mjs. stoomschip *Cycloop*, betuigen in de *Haarlemmer Courant* openlijk hunnen dank voor de hulp en bereidvaardigheid, door hen tijdens en na de stranding van bovengenoemd stoomschip ondervonden, zoowel van de autoriteiten te Haarlem, den burgemeester, predikant, R. K. pastoor en doctor te Zandvoort, als van de directie van het badhuis aldaar, die zich belangeloos heeft aangeboden voor de verzorging en verpleging van officieren en equipagie.

Blijkens eene van het Nederlandsch consulaat-generaal te Antwerpen ontvangen opgave, zijn in die haven gedurende het afgeloopen jaar 1770 schepen aangekomen.

Gedurende de laatste 6 maanden van het afgeloopen jaar zijn er geen schepen regtstreeks uit Nederland te Antwerpen aangekomen; van daar zijn regtstreeks naar Nederland vertrokken 5 schepen, waarvan 4 naar Rotterdam, langs de binnenwateren, en 1 naar het Nieuwediep, alle in ballast.

Ofschoon het te voorzien was, dat de staat van oorlog op den handel van nadeeligen invloed zoude zijn, zoo heeft echter het jaar 1854 voor den handel van Antwerpen gunstiger uitkomst opgeleverd dan men zich aanvankelijk voorstelde; wel is waar heeft de speculatie over het algemeen niet de gewenschte uitbreiding verkregen, maar desniettemin zijn er sommige takken, welke goede resultaten hebben opgeleverd. Onder andere zijn de aanvoeren van *rijst* en *guano* belangrijk geweest. De gepelde Arracan-rijst, welke sedert de duurte der levensmiddelen voor het algemeen gebruik zeer gezocht is, heeft bijzonder de aandacht van den handel getrokken, te meer daar voor den uitvoer naar Frankrijk en Duitschland naar dat artikel veel vraag was: de prijzen, welke bij den aanvang van 1854 zeer ferm waren, zijn in den loop van het jaar wel eenigzins teruggegaan, doch bij het einde weder staande gebleven. Alleen van Akyad werden in 1854 273,844 zakken aangevoerd, tegen 221,556 zakken in 1853. De Carolina-rijst heeft weinig aftrek, en er wordt in dat artikel dan ook weinig belang gesteld: van alle rijstsoorten zijn in 1854 aangevoerd over zee 5105 vaten, 330,826 zakken tegen 2113 vaten en 265,072 zakken in 1853; hieronder is de paddy-rijst niet begrepen, hebbende daarvan de aanvoer uit Nederland, langs de binnenwateren, 1,315,196 kilo's bedragen.

In het artikel koffij heeft over het algemeen eene neiging tot daling der prijzen bestaan. Nogtans was er veel vraag naar St. Domingo-koffij, waarvan nog al belangrijke uitvoeren hebben plaats gehad naar Frankrijk en de Middellandsche zee; men beweert dat, ten gevolge eener betere bereiding en sortering, de Domingo-koffij van beter qualiteit is dan vroeger en dien ten gevolge meer de aandacht tot zich heeft getrokken. Ten gevolge van die uitvoeren is voor de consumtie de Java-koffij veel gezocht geweest, hebbende zich dan ook de prijzen van dit artikel vrij goed staande gehouden; de geheele aanvoer bedroeg 313,460 balen in 1854, tegen 285,519 balen in 1853.

In katoen is weinig vertier geweest; de hooge prijzen op de plaatsen van productie hebben er veel toe bijgebragt om de speculatie tegen te gaan; de aanvoer bedroeg in 1854 60,302 balen, tegen 69,555 balen in 1853 en 88,650 balen in 1852; de prijzen waren over het algemeen lager dan in 1853. — Uit Nederland zijn in 1854 langs de binnenwateren ongeveer ingevoerd 225,000 kilo's.

De fluctuatie in de prijzen der granen is vrij aanzienlijk geweest. In het begin van het jaar waren de prijzen zeer gestegen; later, in de zomermaanden, bestond er neiging tot teruggang en wel met vooruitzigt op een goeden oogst; doch tegen het einde van het jaar herstelden zich de prijzen bijna geheel, inzonderheid van de rogge. Het verbod van uitvoer, zoomede dat om andere dan buitenlandsche granen in de branderijen te verstoken, heeft ten aanzien van de prijzen niet die resultaten opgeleverd, welke sommige personen zich daarvan hadden voorgesteld; velen verwachtten van die maatregelen eene belangrijke daling, doch zulks heeft zich niet verwezenlijkt.

De invoer in 1854 bedroeg:

van tarwe	712,049 mudden,	tegen	820,095	in 1853
» rogge	313,326	»	322,714	» »
» gerst	177,818	»	178,041	» »

zijnde buitendien uit Nederland langs de binnenwateren aangevoerd 78,200 mudden tarwe, 55,600 mudden rogge en 45,600 mudden gerst; men wil dat over het algemeen veel geld in het artikel granen is verdiend geworden.

De prijzen van de ruwe suiker hebben weinig fluctatien ondergaan. De invoeren bedroegen:

	Havannah-(kist.)	Braziel-(kist.)	zakken,	matten	vaten	kanasters
in 1854	122,599	1,169	102,298		3,383	10,446
in 1853	117,318	2,721	125,082		1,136	9,831

Op de geraffineerde suiker, schijnen de politieke omstandigheden, inzonderheid het sluiten van de havens in de Zwarte zee, zeer nadeelig gewerkt te hebben, ofschoon de uitvoer toch nog belangrijker is geweest dan in 1853, hetgeen men vermeent te moeten toeschrijven aan de steeds meer en meer verbeterde bewerking van de suiker. — Ten gevolge van het gedeeltelijk mislukken van den beetwortel-oogst, zoomede van het gebruik der beetwortels om er brandewijn uit te stoken, waardoor een deficit van ongeveer drie millioen Ned. ponden beetwortel-suiker is ontstaan, voorziet men een ruimer fabricaat van geraffineerde suiker in 1855. De prijzen zijn over het algemeen gedrukt geweest.

In 1854 zijn uitgevoerd geworden.		21,626,917 kil.
» 1853 »	»	20,343,012 »
dus vermeerdering in 1854		1,283,905 kil.

In het artikel huiden hebben geene groote transactiën plaats gehad; de invoer van 1854 heeft die van 1853 overtroffen met 73,943 stuks; ook de doorvoer heeft in het vorige jaar 41,854 stuks meer bedragen dan in 1853. De geheele invoer beliep 899,099 stuks. Ofschoon, zoo als gezegd is, de invoer van het laatste jaar die van 1853 heeft overtroffen, zoo bereikt dat cijfer toch verre na niet de hoogte van dat, waarop hetzelfde gemiddeld van 1845 tot 1851 was gestegen.

Van tabak zijn de prijzen nog al vast geweest; van Kentucky-tabak, welke op de Antwerpsche markt een voornaam artikel is, is de voorraad steeds gering en dus de prijs vrij hoog geweest; van goede soort is weinig voorhanden. Van Virginia-tabak is de voorraad schaarsch.

In 1854 bedroeg de inv.	7372 vat. en	8371 bal. seroen. en pakk.	
» 1853 » » »	6922 » »	6389 » » »	»

Over het algemeen heeft men, de politieke omstandigheden in aanmerking genomen, geen reden gehad om over den uitvoer van artikelen van nijverheid te klagen.

De *Staats-Courant* deelt mede een vergelijkenden staat der Nederlandsche koopvaardijvloot op 31 Dec. 1853 en 31 Dec. 1854. Daaruit blijkt, dat er op 31 Dec. jl. aanwezig waren 147 fregatten, 368 barken, 83 brikken, 215 schooners, 3 brigantijnen, 153 galjooten en galjassen, 760 koffen, 248 smakken, 31 tjalken, 1 gaffelschip, 8 kotter- sloepen jagt-schepen 1 paviljoen- en pleitschip, 2 praam- en rinkelaarschepen, 1 schokker, 42 hoekers, 13 bunhoekers, 56 bom- en pinkschuiten, 7 vischsnikken en 17 stoombooten. Het totaal bedrag is 2156 schepen, inhoudende 295,508 lasten, tegenover 2037 schepen met 239,601 lasten op 31 Dec. 1853.

Het getal ijzeren schepen, zoowel stoom- als zeilschepen, welke alléén aan de rivier de Clyde in Schotland in den loop van 1854—55 gebouwd werden is als volgt;

	getal	inhoud tonnen	vermogen paardenkr.
Zeilschepen	33	31265	—
Stoomschroefschepen	126	108804	16490
Stoom-wielbooten	52	27700	10344
Totaal	266	167770	26835

Wanneer men in aanmerking neemt, dat dit groote getal schepen in 18 maanden werd afgeleverd, 167770 tonnen maat aan inhoud en 5 millioenen pond Sterling of 60 mill. gulden gekost heeft, dan moet men met verbazing de nijverheid der Engelschen bewonderen, terwijl het zich tevens laat aanzien, dat ook deze tak van industrie daar te lande meer uitbreiding zal erlangen. (*A. Ct.*)

Dezer dagen is door een ingezeten der gemeente Zeddam, den landbouwer J. B. Brinkhoff, een werktuig uitgevonden en in het klein voltooid, strekkende tot vervanging van den stoom en alle andere beweegkracht.

Wij zijn in de gelegenheid geweest dit kunststuk te zien en te bewonderen. Volgens de verklaring van den uitvinder bevat dit werktuig het beginsel der *eeuwigdurende beweging* in zich, terwijl het in eene tijdelijke beweging herschapen, met niet noemenswaardige kosten tot eene verbazende krachtontwikkeling kan gebragt worden, en geheel geschikt is tot het in werking brengen van locomotieven, schepen, fabrieken, molens, rijtuigen enz.

Naar wij vernemen heeft de uitvinder zijne miniatuurmachine voor eenige dagen aan Z. M. den Koning en de andere leden van de vorstelijke familie vertoond en in Hoogstderzelver tegenwoordigheid in werking gebragt; ook heeft hij bereids om octrooi bij de regering gevraagd. (*A. Ct.*)

Een dagblad uit Turijn kondigt aan, dat de ridder Bonelli, uitvinder der weefgetouwen, welke door middel der electriciteit in beweging worden gebragt, die natuurkracht op nieuw heeft toegepast op de telegrafie. Hij noemt zijn toestel: telegraaf der locomotiven; het zou, volgens zijn beweren, de volgende voordeelen aanbieden: 1o. eene gedurige en regelmatige gemeenschap tusschen de treinen, op een spoorweg loopende, welke ook hunne snelheid zij en voor zoolang zij in beweging zijn, zoodat de machinisten, altijd zullen kunnen weten, op welken afstand zij een trein vóór af achter zich hebben, en onderling seinen kunnen geven; 2o. eene gedurige en regelmatige gemeenschap tusschen de telegrafische stations en de treinen gedurende hunnen loop en vice versa: 3o. de grootste gemakkelijkheid voor de wachters, om de machinisten, die met een trein onderweg zijn, reeds op verren afstand te waarschuwen tegen een ongeluk of elk ander beletsel op den spoorweg, zonder hulp des gewonen machinist; 4o. eindelijk een sijstema van telegrafische lijnen, hetwelk, behalve de bovengenoemde voordeelen, nog het zeer belangrijk voordeel aanbiedt van niet onderhevig te zijn aan eenige afbreking, aangezien er geene draden te gebezigd worden. Reeds heeft de uitvinder verlof gekregen, eene proef met zijn nieuwen telegraaf te nemen op den weg tusschen Turijn en San-Paolo. Hij heeft te kennen gegeven, dat hij op de spoorwegen van den Staat zijne uitvinding voor niet zal in werking brengen. (*R. Ct.*)

Wij rekenen, zegt de *Ut. Ct.*, ons verpligt de hooge postadministratie beleefdelijk te blijven wijzen op de voor Utrecht zoo ongelukkig ingerigte wijze van postgemeenschap met 's Hage. Sinds eenige weken blijft de Haagsche post voortdurend ten achteren. Eene meer direkte postgemeenschap tusschen eene stad van 't belang van Utrecht met de residentie is hoog noodig; wij herhalen het: *de brieven, die uit 's Hage in den laten namiddag of avond worden verzonden, blijven langer onderweg, dan men noodig heeft om van den Haag naar Utrecht te loopen! Dat is in onze stoomeeuw minder, dan men voor 50 j... zou gewacht hebben?*

Door de sneeuw, die de wegen zoo moeijelijk begaa... baar maakt, blijven ook de buitenlandsche posten steeds achter. Is hierin niets te veranderen, en is dat een onge... val dat niet te verhelpen valt, de korte afstand tussche... den Haag en Utrecht hopen wij, dat spoedig minder aan... leiding zal geven tot zoo herhaalde en groote vertragingen in het postvervoer.

In de *Pr. Overijss. Ct.* van 2 Febr. leest men een ar... uit Dalfsen, dat aldaar den 29 Januarij een regenboog gezien, welk verschijnsel in den winter zeer zeldzaam wor... waargenomen. Men voorspelt daaruit veel sneeuw koude.

Utrecht, 2 Febr. Na te vergeefs getracht te hebb... de moeijelijkheden uit den weg te ruimen, die het gev... van het groote Nederlandsche zangersfeest in dezen zom... alhier in den weg stonden, zijn de heeren, die zich w... hebben willen belasten met de aangelegenheid, ten slo... tot de overtuiging gekomen, dat het geven van dit fee... hier onmogelijk was. Wij betreuren dit, omdat onze st... daardoor een groot genoegen zal missen, maar vooral omd... daardoor de groote voordeelen vervallen, die bij zulk e... feest onze burgerij zou genieten. — Wij hadden van dez... ongelukkigen uitslag der aangewende pogingen vooreer... gezwegen; omdat nog op officiele wijze daarvan, naar m... zegt, berigt moet gezonden worden naar het comité Arnhem, zoo niet de *Caecilia* deze zaak reeds ter kenn... had gebragt, en wel door de volgende bewoordingen: "Door gebrek aan een geschikt lokaal, en bij gemis v... de noodige geldelijke ondersteuning van de zijde der stad... regering, kan het Nederlandsch-Zangersfeest te Utrech... niet gehouden worden. Zonderling dat Utrecht in dit o... zigt bij Arnhem verre ten achteren is. En toch staat h... een gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, dat me... dan eene ton gouds kost. (*Utr. Ct.*)

Arnhem, 1 Febr. Heden heeft het Prov. Geregtsh... van Gelderland uitspraak gedaan in de zaak van H. Beekma... beschuldigd van opzettelijk te hebben brand gesticht in ee... bewoond gebouw onder de gemeente Apeldoorn. Het H... heeft overwogen, dat in deze te voorzien was, dat een... menschenleven door de brandstichting in gevaar kon worde... gebragt en den beklaagde alzoo veroordeeld tot de straf des doods uit te voeren binnen de gemeente Apeldoorn.

Per Telegraaf.

Londen, 2 Februarij. De *Morning Herald* zegt d... graaf Derby geweigerd heeft zich met de zamenstelli... van een kabinet te belasten, omdat lord Palmerston op aandrong, dat de heeren Gladstone, Sidney Herbe... en sir J. Grey deel zouden uitmaken van het nieu... ministerie.

De *Morning Post* van zijn kant beweert, dat de ma... kies van Lansdowne bij de koningin is ontboden en d... deze haar waarschijnlijk lord Palmerston zal aanbevelen.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM 3 Februarij 1855.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned.W.Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$61\frac{9}{16}$	*Hope* 1798/1816	5	$101\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$
Dito Certificat. .	3		Dito 1828/1829	5	
Dito Dito . .	4	91	Cert. 1831/1838	5	
O. I. Leening. .	4		Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito *Hope* . . .	4	
Hand.-Maats. .	$4\frac{1}{2}$		Dito *Stieglitz* . .	5	$75\frac{3}{4}$
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten. . .	$2\frac{1}{2}$		Dito 1854 . . .	5	
D° *Rothschild* .	$2\frac{1}{2}$		Inschr. Assig. .	6	
Frankrijk.			Certific. dito. .	6	$59\frac{3}{4}$
Obligatiën . . .	3		**Polen.**		
Spanje.			Obligatiën . . .	4	$62\frac{3}{4}$ $3\frac{5}{8}$
Nieuwe	1	$17\frac{3}{4}$ $\frac{13}{16}$			
Dito Buitenl. .	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. ^{6}/m.	3	$80\frac{15}{16}$ $1\frac{1}{16}$			
Bew. Sp. Com.		($\frac{15}{16}$	Metalliek . . .	5	$74\frac{1}{2}$
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	$74\frac{1}{2}$
Portugal.			Dito Nation. .	5	$65\frac{7}{8}$ 66
Londen nieuwe.	3	$88\frac{1}{16}$ $\frac{1}{8}$	Dito 1847 . . .	$2\frac{1}{2}$	32 $\frac{1}{16}$
Dito uitgest . .	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	32 $\frac{1}{16}$

Louisiania, bij Hope en C. 5 pct. 100.

Bij zeer geringen handel was de markt flaauw.

FRANKFORT, Vrijdag 2 Februarij. Metalliek 5 pct. ... Spanje binnenl. 3 pct. $31\frac{1}{4}$; dito 1 pct. $17\frac{1}{16}$.

LONDEN, Vrijdag 2 Februarij. Consols op t. 91... $91\frac{1}{2}$; N. Mexic. 3 pct. 21, $\frac{1}{4}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. ... Spanje 1 pct. $17\frac{7}{8}$, $18\frac{1}{8}$; dito 3 pct. buit. $36\frac{3}{4}$; dito ... tific. $4\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; dito Passive $4\frac{7}{8}$, $\frac{3}{8}$; Turksche leening 76...

PARIJS, Vrijdag 2 Februarij. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. 95.75; 3 pct. 68.25; Sp. binn. 3 pct. $30\frac{5}{8}$; dito 1 pct. 17...

WEENEN, Vrijdag 2 Februarij. Wegens den Fee... geen beurs.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.